

Grenzeloze Schelde

Escout sans Frontières

Op 22 mei 2019 werd de vzw Grenzeloze Schelde-Escout sans Frontières 25 jaar.

Reeds sinds 1993 zet onze **organisatie én overleg- en samenwerkingsverband** van natuur- en milieuverenigingen en personen uit het **Scheldebekken** zich in voor een **integraal en grensoverschrijdend waterbeleid**. Van bij de start was het belang duidelijk van overleg en coördinatie tussen de verschillende landen en gewesten hiervoor.

Van Grenzeloze Schelde maken o.a. de milieufederaties en de gewestelijke verenigingen van de verschillende regio's en gewesten deel uit.

Omdat een geïntegreerd waterbeleid een krachtige ondersteuning van de publiek opinie vergt, spelen **informatie, communicatie, sensibilisatie, milieu- en natuureducatie én participatie en overleg** met de actoren betrokken bij het waterbeleid een belangrijke rol in de werking van Grenzeloze Schelde.

1. **Brede informatie-uitwisseling en communicatie** via een tijdschrift, publicaties, de organisatie van studie- en ontmoetingsmomenten, activiteiten voor het brede publiek, ...

Organisatie of coördinatie van gemeenschappelijke manifestaties en activiteiten, grensoverschrijdende studie- en ontmoetingsdagen, onderzoek evenals de opvolging van de Europese regelgeving m.b.t. water zijn belangrijke actiepunten. Integraal waterbeheer moet immers bestendig onder de aandacht van het brede publiek gehouden worden en op de prioriteitenlijst van het beleid blijven staan.

2. Daarnaast wil Grenzeloze Schelde samen met haar werkgroepen en partners via **informatie- en sensibilisatieacties en natuur- en milieueducatie** de bewustwording bij het brede publiek en bij specifieke doelgroepen bevorderen m.b.t. de vervuilings- en zuiveringsproblematiek van de waterlopen in het Scheldestroomgebied, de overstromingsproblematiek, de natuurontwikkeling langs de waterlopen en het **integraal waterbeheer** in het algemeen.

Dit niet alleen om een attitude- en gedragsverandering teweeg te brengen, maar ook om alerte en geïnteresseerde burgers te informeren en bewust te maken, zodat zij op het beleid kunnen wegen.

In een specifieke werkgroep worden **educatieve programma's**, ideeën en didactische methodes uitgewisseld tussen de verschillende actieve partners, zoals bv. De Milieuboot in Vlaanderen, Coördinatie Zenne in Brussel en Cours d'Eau in de Franstalige Gemeenschap.

3. Voor al haar activiteiten en publicaties vertrekt Grenzeloze Schelde van een **degelijke wetenschappelijk onderbouwde analyse**. Direct betrokken personen, organisaties en administraties worden gecontacteerd, zodat niet alleen de problemen uit eerste hand door de direct betrokkenen kunnen geduid worden, maar de 'producten' (publicaties, activiteiten, manifestaties) ook gedragen worden door de betrokken actoren.

4. Binnen de structuur en netwerking van Grenzeloze Schelde-Escaut sans Frontières zijn **werkgroepen** actief, afgebakend per hydrografisch **bekken** of rond een bepaald **thema**.

De **thematische werkgroepen** concentreren zich rond bepaalde thema's waarrond gezamenlijke en/of interregionale problemen of kansen bestaan. Sommige werkgroepen ontwikkelden in de loop der jaren een eigen omvangrijke werking, het gaat hier in de eerste plaats om Coördinatie Zenne, de werkgroepen 'Zeeschelde en tijgebonden rivieren', 'Dender' en 'Water in de Stad'.

Een greep uit de meest actieve werkgroepen en partnerorganisaties:

- De **werkgroep 'Zeeschelde en tijgebonden rivieren'** volgt de maatregelen op die in Vlaanderen getroffen en gepland worden in het kader van het geactualiseerde Sigmaplan. De organisatie werkt op verschillende manieren mee aan het creëren en vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor deze maatregelen: publicaties, vormingsactiviteiten, opleiding van gidsen, organisatie van info- en ontmoetingsmomenten, studiedagen, ...
- De **werkgroep 'Dender'** streeft naar een maatschappelijk debat met het oog op een grensoverschrijdende integrale aanpak van de problemen en kansen van de waterlopen in het Denderbekken én het ontwikkelen van een lange termijnvisie voor deze rivier. Zij wil dit bereiken aan de hand van zowel 'informele' activiteiten (wandelingen, fiets- en vaaractiviteiten, terreinbezoeken, ...) als 'formele' activiteiten (info- en debatavonden, studiedagen, ...). Informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de milieu- en natuurorganisaties die actief zijn in het Denderbekken zijn hierbij belangrijk. Prioritaire thema's zijn nog steeds de waterkwaliteit, maar ook en vooral de overstromingsproblematiek in het Denderbekken.
- **'Coördinatie Zenne'** ijvert sinds 1997 voor een grensoverschrijdend geïntegreerd beheer van de waterlopen in het Zennebekken. Deze organisatie heeft én een eigen werking én is een samenwerkingsverband van milieu- en natuurverenigingen en personen uit het Zennebekken. Onderzoek, informatie en educatie maken deel uit van de werking die zich richt naar zowel een zeer breed als een gespecialiseerd publiek. Naast uitwisseling, overleg en afstemmen van acties, worden ook gezamenlijke acties georganiseerd. Publicaties worden uitgegeven, zoals De Zennekrant, wandelgidsen, dossiers (overstromingen, waterkwaliteit, 'Zennekanaal', waterlopen in de Zennevallei). Sinds 2017 organiseert en coördineert Coördinatie Zenne i.o.v. Leefmilieu Brussel samen met een 50-tal organisaties en instanties jaarlijks de Brusselse waterdagen in het Brussels Gewest.
- **'Water in de stad'** stelt letterlijk het water in de stad in de kijker. Alle aspecten m.b.t. integraal waterbeheer (waterkwaliteit, waterkwantiteit, beheersen van overstromingsrisico's, opwaardering van waterlopen, recreatieve invulling, stedenbouwkundige integratie) kunnen het onderwerp uitmaken van een studiedag in een welbepaalde stad die dan, gecombineerd met een terreinbezoek, voor zowel gespecialiseerd als breed publiek wordt opengesteld. De volgende jaren zal dit thema nog meer aan belang winnen: door de verbetering van de waterkwaliteit is de aanwezigheid van water(lopen) in de stad een echte meerwaarde voor een meer kwaliteitsvolle leefomgeving. Maar ook voor de strijd tegen overstromingen ('zomeroverstromingen') en voor het verminderen van de temperatuur in de stedelijke omgeving, fenomenen die sterker worden als gevolg van de klimaatwijzigingen.
- De **werkgroep 'Natuur- en MilieuEducatie'** zorgt voor grensoverschrijdende uitwisseling en overleg over natuur- en milieueducatie (NME) rond water, waterlopen en natuur rond de waterlopen tussen milieu-educatoren en zet gezamenlijke vormingen, vernieuwende activiteiten en werkwijzen op stapel.
- **Cours d'Eau** - werkzaam in het Franstalig gedeelte van het Scheldebekken (tegenhanger / evenknie van De Milieuboot in Vlaanderen) beoogt de educatie en sensibilisatie rond de waterlopen en de directe omgeving ervan en over het water in het algemeen.